

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis Barzaei Herovm Helvetiorvm Epistolae

Barzaeus, Johannes

Fribvrgi Helvetiorvm, 1657

2. Trium Pagorum, & Monasterij Einsidlensis immunitatem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13014

Dum coluit tanto nuper honore, DEVM;
 Dum Comes, augustæ, per patria rura Synaxi
 Obuius, in medio flectere genûa luto,
 Ingentiq̄ fide Numen cæleste professus,
 Cernuus ardentem tollere ad astra preces;
 Insuper & Myrtam, Venerabile pignus habentem,
 Insignire suo non dubitauit equo: b.
 Quanquam bisseus jam transijt annus, ab istâ
 Hauriet æternum relligione lucrum.
 Ergo vel ex isto poterunt exurgere centro,
 Cæsareo clari scepro & honore Viri.
 Armiger ipse Iouis, magni si Cæsaris ales,
 Chaonis imbellem gignere nescit auem:
 Magnanimas, nec frena pati, nec vincula gnaras,
 Si constet, Leporem non generare, Leas;
 Quale per hanc Aquilam, per & istum, ô quale Leonem
 Exoriturum Orbi, credimus esse, genus:
 Imperij fasces fore ab istac stirpe regendos,
 Plurima plus certam dant mihi signa fidem.

- A. Anno Christi. 1273. Mense Septembri postquam Imperium Rom.
 XXIII. annis Imperatore fuit destitutum.
 B. Historiam hanc obiter hic insinuatam lege apud Guillimanum
 in Habshurg. l. 6. c. 4. & Aegid. Albertinum.

II.

ARGUMENTVM.

Trium Heluetiæ Pagorum & regionum
 Vranie, Suitie, & Vnderoaldie Libertatem
 iam ab antiquo partam, atq; à nonnullis Cæsaribus
 stabilitam amantissimus patriæ suæ Rudolphus Habs-
 burgius auctoritate Imperatoriâ confirmat Anno Chri-
 sti, 1291. Imperij XVIII. Idemq; Vdalricum Mo-
 nasterij Einsidlensis Abbatem XVIII. S. R. I. Prin-
 cipem, motu proprio, designat; Eiusq; successores
 xniuersos Collegio Principum aggregandos, gratiosis-
 simè

Simè decernit, Anno 1274. Imperij anno primo. De quibus videri potest Franc. Guillim. rerum Helveticar. l. 2. Munsterus l. 3. Annales Eremitani R. P. Christophori Hartmanni in Abbate Vdalrico II. &c.

RYDOLPHVS COMES AB HABSBURG,
Romanorum Imperator semper
Augustus.

**Conditionis Liberæ Viris Vranix, Suitij,
Vndervaldix.**

*De ejusdem populi privilegij, ac dignitate
Monasterij Einsidlensis.*

Ponite corde metum. Quam Lydo creditis auro,
Quam Troix gazis, ac Persidis ære priorem,
LIBERA CONDITIO, quætanquam tessera verstræ
Propria telluri, tot fluctus inter & undas.

Cæsaris augustâ stabiliri poscit ab aulâ;
Cæsareâ nullam patietur ab aure repulsam.
Augent, non minuunt indulta ultroneæ Reges.

Martia, & in crebris virtus exercita bellis,
Integritasq; sacro, candorq; fauorq; laborq;
Præstitus Imperio, specioso nomine vestros
Si decoravit auos: si fortem imitata Graduum
Pectora, ab occasu super ipsum Hyperionis Ortum
Cognita, ad eximia donanda encomia famæ,
Mundi supremis stimulum tribuere Monarchis:
Helvetici durate Viri: concessa perennem,
Ex parte Augusti, seruabunt jura vigorem.
Verba etenim Regum sunt sacramenta, nec ullos
Principibus consueta fouent diplomata fucos.

Teutoniæ comperta manent illustra trinim
Prælia Pagorum: quæque ipsis gratia magno
Fluxit ab imperio; Nobis, quos cura Tonantis
Ad regni primum iussit considerare clauum.
Secura asseritur: fixasque, ratasque tenemus,

A quocunq̄ue prius decretas Cæsare, leges?
 Gratificaturi vestris nunc ergo petitis,
 Vos ultrò eximiam seruili à nomine gentem
 Dicimus: ac partum cum LIBERTATE decorem,
 Authorata inter cimelia vestra probamus.
 Membra sub Aufoniâ, sed non ingrata, coronâ
 Viuite: Cæsareas, quocunq̄ue sub hoste volantes
 (Quod memori exemplo vestros fecisse priores,
 Conscripti perhibent, monumento perpete, fasti.)
 Propugnate Aquilas: vestigia fortia Patrum
 Ingenito prensate gradu: pariliq̄ue deinceps
 Indole Germani pretium defendite sceptri

Gratia nulla perit. Virtus sibi viuuda merces,
 Ipsa sibi pretium est: Stygias nec fertur ad umbras,
 Nec moritura cauo Lethes sorbetur hiatu.
 Floret, & obscuræ nusquam subjecta repulsæ,
 Indelibatam seruat post funera famam.

Vos quoq; quos virtus, ac grandis adorea Martis,
 Dudum Pierio dignos statuere cothurno,
 Lubrica Lethææ glacies non occulet undæ.
 Pyramides Pharias, Rhodiosq̄ue ætate colossos
 Inclita magnanimùm præcellit fama virorum.

Iura igitur Patriæ, virtutibus empta paternis
 Nos firma astruimus. Magni vos cura fouebit
 Imperi, & vt fidos tutabitur vsque clientes.
 Liber erit iudex, patrium quicunque tribunal
 Ambiet: ac vestri, titulo quocunque, coloni
 Sub seruili vllam non dicent iudice causam.

Nec quippe ignaris operæ tam læpe locatæ
 Esse licet Nobis; manet altrâ mente repostus
 Heluetiorum animus, flagranteq̄ue Marte probatum
 Crebrius obsequium. Membranis credita viuunt,
 Cæsareæ quæcunque olim sunt facta Coronæ
 Auxilia, & stabiles in sceptrâ Alemanna fauores.
 Cimmerijs nec verò jacent sopita tenebris
 Bella, per Alpinas iterumq̄ue iterumq̄ue cohortes
 Flumineâ bellata manu, decorataq̄ue pulchris
 Laureâ, victori pignus solenne, trophæis.
 Fixa hærent animo trabeati cella Quirini

Mania,

Mænia, vestrorum quondam virtute parentum
 Intrepidis asserta armis, totâque repulsi
 Hesperia Mauri: manet, æternumque manebit
 Helueticum, cui fama parens tam viuida, nomen.
 Sic verò exorfos, quid Nos tam prisca morantur
 Tempora? Materies stat ab isto vberima sæclo.
 Prælia, Romuleam cum necdum fronte tiaram
 Sortiti essemus, viderunt plurima vestræ,
 A Nobis agitata, plagæ: cinxere petitum
 Undique telorum genera impetuosa Rodolphum,
 Alsatæ & Heluetij, Rhætique ac Rauraci, eodem
 Impulsi stimulo (quod vos meministis & ipsi)
 Conciuere suas in viscera nostra sariffas.
 Curia Rhætorum, Sanctique-potentia Galli,
 Et quæ cornigerum culturâ diuite Rhenum
 Nobilitant, Basilea ingens confusaque gazis
 Argentina suis, vno in nos tempore structas
 In medium duxere acies: fors nostra ferocem,
 Omnigenis experta fuit de finibus hostem.
 Toggenburgi acres, Lauffenburgæque, simulque
 Hombergæ Comites, ac Tauffensteinia nostrum
 Arma petiuerunt jugulum: multique cruentâ
 Reguli in Heluetiâ, Bellonæ ardoribus vsti,
 Inuidiâ fœtum simul excussere calorem.
 Creuit in aduersis virtus, & crebrior hostis.
 Fortunæ ac nostro dedit incrementa decori.
 Propositam nec quippe semel concessit arenam
 Perditus, & raros meruit pugnando triumphos,
 Laurea belligero cessit repetita Rodolpho. a.

Hæc dum Cæsareus placito sermone character
 Commemorat palmasque, refert, quas magnus Olympi,
 Quondam Habsburgiacis opifex impertijt armis;
 Vnâ etiam fas est vestratem extendere famam.
 Agminibus nostris vbi se, pro tempore, vestri
 Iunxerunt cunei: belli feruente tumultu,
 Non expugnandis hostem inuasere lacertis.
 Qualis in Argolicas efferbuit ira phalanges
 Hectoris Iliaci, cum vel præ manibus acrem
 Stare Neoptolemum, vel Martem accendere sæuos

Audiuit Dolopes: Non illum ferrea Thracum,
 Myrmidonumè manus, non belli fulmen Achiui
 Terruit AEacides: sed nec clamofus amatæ
 Impetus Andromachæ, certi que præambula fati
 Signa, à propofitâ poterant auertere pugnâ.
 Irruit in medfos, ceu fulminis ala, Pelafgos.
 Sic, vbi vocalis præfentem buccina Martem
 Rettulit, & rauco crepuère Habsburgia cantu
 Claffica; præcipites sensère hostilia castra
 Heftoras Helueticos, quos vel vicina iubebat
 Suitia, vel fumpris Siluania & Vria fignis
 Egredi, & armigero ferre adiumenta Rodolpho.
 Sensère, at miserâ demum sensère ruinâ. (tos,
 Habsburgo-Helueticos superari haud posse lacer-
 Aggrediendi omnes; (laudanda superbia) primum
 Certatim petiære locum; nec tergore quisquam,
 Pectore sed forti dextrâque innotuit hosti.
 Vitrices adeo, quas Nobis sæpe fecundi
 Concessère Dij tam fausto fidere palmas.
 Quandoquidem veftre quoq; promovère cateruz;
 Ne dubitate Viri, Virtus exercita Reges
 Esse iubet memores. Dona Imperialia vestros
 Ecce manent populos: Libertas aurea tantæ
 Debita virtuti, veftre stat propria genti.
 Ista quidem ternis vdim spectantibus Austrum
 Heluetiæ Pagis, nulli violanda deinceps
 Tradimus, ac nostro firmamus jura Sigillo:
 Acta rei series, cum Nos ageremus ad ipsas
 Argoiæ Baias, vitreâ quâ Limagus undâ
 Badenæ accliuem cursim præterluit Urbem. b.
 Hæc voto populi Nunc ad confinia vobis
 Atria, Cæsarei fiet reflexio verbi.
 Inclitus ille locus, quem Suitia vestra supinis
 Prospicitè cliuis; cui multâ pinifer umbrâ
 Lucus, & obscuræ penetralia inhospita siluz,
 Nomen ab antiquo dederant: jam verò coruscis
 Conspicuis radijs, quanquam vel Theffala Tempe,
 Cultaque Pæftani præ eat violaria Prati,
 Seruat ab umbrosâ memorabile nomen Eremo.

Illa,

Illa, Marianâ celebris reuerentiâ, EREMVS,
 Illa DEO sacrata ædes, domus ista stupendis
 Inclita portentis; cæloque proinde soloque,
 Cælique Aligeris iucunda, soli que colonis:
 Quæ tulit ætheræo majorem à Numine lucem,
 Promeret Ausonio majorem à Cæsare dotem:
 Nonne etenim Domus hæc (Vos inter viscera dictæ
 Progenitos terræ, luci que loci que peritos
 Alloquimur testes) Nonne hæc est illa supremo
 Aula adamata DEO, quam maximus ille Sacerdos
 Ordine Melchisedech, cæli stillantis oliuô
 Vinctus, inauditâ terrarum ab origine pompâ,
 Tot Superûm famulante globo, summiq; Senatus
 Agmine, & aligeris cinctus, sacrauit Ephebis?
 Illa DEO tam chara domus, nulli que secundus
 Sub roseo Titane locus, cui Lucifer ipse
 Nunquam deficiens, verum de Lumine Lumen,
 Deque DEO sacer ipse DEVS, Matrisque Patrisque
 Augendo decori; terræ que hominum que saluti
 Immortalem ultro voluit conferre decorem:
 Congrua nonne etiam famæ monumenta, suo que
 Gratificabundum decori mereatur honorem?
 Terribilem reuera AEdem, nimium que beatas
 Hospitio cælesti aras; quas liuidus orci
 Rector, & insultans Erebeis curia laruis,
 Inuidiam confessa, fugit: quas ætheris alti
 Auctor, & è pulchro distillans gratia cælo
 Incolit, ac miris per continuata patris
 Secula prodigijs, totum velut erudit orbem,
 Præ reliquis hanc esse Domum, quâ maximus aulæ
 Arbiter ætheræ Superûm cimelia, & amplas
 Dispensare velit gazas: Vbi vota preces que
 Supplicis, intentas supremi Numinis aures
 Atque oculos Domini magis experiantur apertos.

Nota Orbi loquimur. Dictorum adducere testes
 Possumus hæc aures, quin & producere nostros
 Possumus ipsi oculos, quàm sit deuotio dicti
 Feruida Cænobij: quàm turba illustret eundem
 Relligiosa locum: quantis (seu Phæbus anhelos

Pro-

Prouebat altus equos; seu cœli frigida clausura
 Occulat umbrâ diem, croceisdum lutea bigis
 Ezelij summas necdum Tithonia pinnas
 Attigit, & nulli rupere silentia galli)
 Nouimus, & rerum docet experientia, quantis
 Inde à constructi primò fundamine templi,
 Sacra inibi plebes mercetur sidera votis.
 Ordine dispositas pulchro corrente per horas.

Si trahitur gemmâ solidum magnetide ferrum,
 Si sua quemque trahit, genio inclinante, Voluptas:
 Nos quoque (concepto quis succensebit amori?)
 Nos auctoratum Christo Archipræsule fanum,
 Nos facies tam augusta loci, tam mira Sacelli
 Traxit Maiestas. Nos vestræ affinis *Eremus*
 Allexit Patriæ: Nos illa hominumque Deumque
 Ambrosiam superans, & Hymetti mella Voluptas,
 Numinis alma Parens: quam cum diuina replêset
 Gratia, prodigium prius admirabile mundi,
 Inde triumphantum facta est Regina chororum.
 Et quem non traheret tam prodigiosus Eremi
 Hortus, vbi Elysiâs tam suauis germine mulcet
 Aurâ beata rosas? Vbi regia Nympha venustis
 Lilia fert calathis? Vbi diæ gratia Floræ
 Tam miram Clytien, semperque virentis Acanthi
 Proponens vultum, contritis mentibus omnem
 Explicat, è gremio Iessæ Virginis, Hyblam.

Ampla sit, ac miris Germania nostra sacellis
 Fulgeat: illustres benedictæ Virginis ædes
 Gallia commemoret; septemque immensâ Trionum
 Climata, magnificas structurâ qualibet aras
 Orbi proponant: sacro Marialis *Eremus*
 Cuncta præit pretio. Nec habet Domus ista secundâ,
 Nec tam præsentis alibi est cognoscere Diuos.

Nouimus, hæc Clitie quantos jam attraxerit olim
 Et quàm sublimi generatos stemmate alumnos;
 Seu Burgundionum lubeat de sanguine Regum
 Dicere Bennones: seu quos Alemanna serenos
 Protulit ora Duces, Eberhardosque, nouoque
 Nomine Thietlandos: seu flauî in margine ponti.

Quâ

Quâ Neptunicolis sua prostant regna Brittannis,
 Gregorios thalamis itidem regalibus ortos.
 Illis quot Comites? quot gente domoque Barones?
 Quantaque successit melioris copia stirpis?
 Pastorale pedum, veneranda insignia mitræ,
 Usque ad præsentès hodierni Antistitis annos,
 Non nisi ad exortas generoso semine dextras,
 Non nisi ad illustres posuere habitacula frontes.
 Nobilitas, quam nostra creat Germania, quamque
 Pænè, infinitis, & Rhætica & Helueta tellus,
 Educat in Castris, quam denso examine, opimos
 Indignata focos, istas confugit ad aras!
 Copia quanta Virum, mota isthoc flamine, Ipretis
 Sæcli lauitijs, aulasque exosa paternas,
 Semita quò sese tandem securior hortos
 Ferret ad Empyreos, tam abstrusam intrauit Eremum!

Præcessorum igitur vestigiâ sponte secuti
 Cæsarum vt illustrem studijs regalibus AEdem
 Deuinciremus, firmissima pondera priscis
 Sanximus indultis: mitraque pedoque verendum
 Illic Abbatem, Fratresque, Patresque locumque
 Tot titulus celebrem, nostri veneranda potestas
 Proteget Imperij: feruorque, animusque, manusque
 Virtusque, ac constans popularis cura Rodolphi,
 Numine propitio, dum spiritus hos reget artus.
 Muniet, & fidis exinde tuebituralis.

Spiritus Augustos qui quondam traxit Othones,
 Vnâque Henricos, Conrados, Lothariosque, d.
 Cum reliquis, quos prima loci primordia largos
 Dicunt Patronos; stimulo Nos prorsus eodem
 Excitat, & titulis animum maioribus addit.
 Inde rei pretium, regnique Alemanniæ honorem
 Esse rati, magnâ si effulgeat ille cateruâ
 Principum, in Imperij quem forsque; DEVSque; supremo
 Constituît solio: Nos hujus & AEdis & Aræ
 Permoti omnigenâ, quæ peruolat æthera, famâ,
 Cænobiarcham ipsum, qui nunc florentis Eremi
 Temperat oblatos, pulchro moderamine, fasces,
 Iussimus ad solitam noua nouina ferre tiaram.

Iussi-

Iussimus VLRICVM genuino Principum in albo
 Ferre gradum; dicique sacro, stabilemque manere
 PRINCIPEM in Imperio. Generosus Præfulis ortus,
 Rara loci facies, lux prodigiosa Sacelli,
 Fratrum illustre genus; MEINRADO Martyre clarus,
 Ac dio toties perfusus lumine lucus.

Hosce sibi titulos, pridem hunc meruere decorem
 Relligiosarum clarissima nempe Domorum,
 Teutonicas Regina inter quæ præminet ædes.
 Ut scintilliferi radiantes inter Olympi
 Fulgida Luna faces; nostro prædigna videtur
 Calculo, & augustæ dignissima creditur Aulæ,
 Cui sublimatus det jura perennia PRINCEPS.

Olli propterea Regalia Principe digna
 Vltro largiti, quascunque prioribus annis
 Libera munificum fundavit dextera Regum
 Iussimus esse ratas, placito diplomate, dotes.
 Nec personalis morituraque Principe primo
 Gratia, in æternos sed erit durabilis annos.
 Stabit Cæsareum, nulli reuocabile, verbum.
 Perpetuò posthæc Abbas, dicetur, Eremi,
 Princeps Imperij: cui tota proinde corona
 Cænobij, plebesque istas dispersa per oras,
 Insignem hunc titulum titulis supperaddet auitis.

Atque hæc Cæsareo sic auctorata sigillo
 Symbola, Germanas jam diuulgata per oras,
 Visa fuere etiam vestram concernere gentem.
 Principis VLRICI si Vos reuerentia fidos
 Cænobio, membrisque suis cognôrit amicos
 (Mutua nempe sibi luevit Vicinia talem
 Persuadere fidem) non Vos solius Eremi
 Mandritæque fauor, non sola reciproci amoris
 Argumenta manent: sed continuanda RODOLPHI
 Gratia, cum toto, quod nunc moderatur & auget,
 Teutoniæ regno, vestris, fidissima, terris,
 Perget in exhaustos Charitum diffundere riuos.

A. XIV. cruentis prælijs de hostibus triumphauit Rudolphus non
 immeritò post dict^o, IMPERATOR VICTORIOSVS Ioan. Iacob.
 Grassler. B. De his Guillim. l. 2. c. 15. Simlerus l. 1.

C. De

G. De Sacelli huius consecratione. Vide Christ. Hartmanni Annales, in Eberhardo Abbate I. D. citatus locis compluribus.

III.

ARGUMENTVM.

ALBERTVS I. Habsburgo-Austriacus, Rudolphi F. Rom. Imperator, multorum in Heluetia Comitatum, locorumq; Dominus, cum de Principatu per eandem Heluetiam constituendo laboraret, Tres verò Ciuitates Vraniam, Suitiam, ac Subsiluaniam, id temporis iam Liberas, & à solo Imperio dependentes, sibi contrarias sentiret; Legatione ad easdem factâ persuadere conatus est, vt Domui Austriacæ sese vltro submitterent, eiusq; tutelam, abdicato Imperio, acceptarent, optimo loco sub Principibus Austriacis statura. Responso erat negatiua, cuius tenorem presenti Epistolâ Gualterus Fürstius, inter primarios Libertatis Helueticæ vindices Trium Ciuitatum verbis exponit, Guillimann. Rerum Heluet. I. 2. &c.

GVALTERVS FÜRSTIVS, Vraniensis.
LIBERIS BARONIBVS A LIECHTENBERG,
ET OCHSENSTEIN, Maiestatis Cæsareæ Legatis.

De antiquissima Trium Ciuitatum Libertate.

SI licet, Helueticæ telâ rudiore Mineræ,
Magnatum augustos sollicitare lares,
Ibit ad illustres etiam mea charta Barones,
Mæoniâ quanquam non sit amicta stolâ:
Ibit, & vt placido voluatur Epistola vultu,
Quod sperare iubet stirps generosa, petet.

B

Suitia